

NOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

15. april 2020
20/04604-9
nsa-dep

Komité-sag vedr. Kommissionens gennemførelsesforordning (2020/402) af 14. marts 2020 om at gøre udførslen af visse varer betinget af fremlæggelse af en udførselstilladelse

Revideret udgave af notat af den 17. april 2020. Ændringer er markeret med *fed* og *kursiv*.

1. Resume

Kommissionen vedtog den 15. marts 2020 i en hasteprocedure en gennemførelsesforordning (2020/402) om at gøre udførslen af visse personlige værnemidler betinget af en eksporttilladelse. Gennemførelsesforordningen blev hastebehandlet for at håndtere forsyningsproblemet i EU på personlige værnemidler forårsaget af coronavirussen og gælder som udgangspunkt i 6 uger med mulighed for forlængelse. Kommissionen fremlagde den 14. april forslag til en ny gennemførelsesforordning, som forlængede eksportkontrollen med kun ansigtsmasker og -visir. Imidlertid har Kommissionen fremlagt et revideret forslag til forlængelse af ordningen, som omfatter ansigtsmasker og -visirer, beskyttelsesbriller og -skærme, og beskyttelsesdragter. Forslaget blev modtaget sent den 21. april 2020 og EU's komité for beskyttelsesforanstaltninger skal senest stemme om gennemførelsesforordningen inden udgangen af den 22. april 2020.

I denne ekstraordinære situation, er efterspørgslen efter personlige værnemidler steget kraftigt. I Danmark er der i øjeblikket ikke akut mangel på værnemidler, men det kan ikke udelukkes, at der kan opstå forsyningsvanskeligheder – situationen ændrer sig løbende. Gennemførelsesforordningen vurderes derfor overordnet at have positiv betydning for sundhedsbeskyttelsesniveauet i Danmark.

*De erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes at være begrænsede, særligt som følge af den midlertidige karakter af ordningen og **indskrænkningen af produktomfanget**. Regeringen agter at støtte gennemførelsesforordningen.*

2. Baggrund

Kommissionen vedtog den 15. marts 2020 i en hasteprocedure en gennemførelsesforordning (2020/402) om at gøre udførslen af visse personlige værnemidler betinget af en eksporttilladelse.

I overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (182/2011) af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser, kan Kommissionen vedtage gennemførelsesretsakter uden forudgående forelæggelse for et komiteudvalg i særligt hastende tilfælde. *Gennemførelsesforordningen blev hastebehandlet for at håndtere forsyningsproblemet i EU på personlige værnemidler forårsaget af coronavirussen og gælder som udgangspunkt i 6 uger med mulighed for forlængelse.*

Kommissionen har nu fremlagt forslag til en ny gennemførelsesforordning, som forlænger eksportkontrollen med visse personlige værnemidler, samt indebærer en række justeringer af kontrollen. Gennemførelsesforordningen forelægges EU's komité for beskyttelsesforanstaltninger med henblik på dets vedtagelse. Forslaget vedtages af Kommissionen, hvis et kvalificeret flertal af komitéens medlemmer stemmer for forslaget. Hvis der ikke er kvalificeret flertal for forslaget eller hvis der er kvalificeret flertal imod forslaget, vedtager Kommissionen ikke forslaget.

Komitéens medlemmer skal afgive skriftlig stemme om gennemførelsesakten senest udgangen af den 22. april 2020.

Forslaget har hjemmel i forordning (2015/479) af 11. marts 2015 om fælles ordninger for udførsel især artikel 5, som fastlægger, at Kommissionen i en krisesituation på eget initiativ kan gøre eksporten af en vare betinget af fremlæggelse af en eksporttilladelse.

3. Formål og indhold

For at afhjælpe og forhindre forsyningsproblemer ift. personlige værnemidler i EU har Kommissionen på eget initiativ indført krav om, at europæiske virksomheder skal have en eksporttilladelse, hvis de ønsker at eksportere visse personlige værnemidler til lande uden for EU. *Den nugældende forordning (2020/402) omfatter kontrol ved eksport af bl.a. beskyttelsesbriller, masker, beskyttelsesbeklædning og handsker. Kommissionens forslag til en ny forordning om forlængelse af kontrollen med eksporten af personlige værnemidler indeholder følgende ændringer:*

- *Det nuværende system begrænses til kun at gælde ansigtsmasker og -visirer, beskyttelsesbriller og -skærme, og beskyttelsesdragter.*

- *Der lægges op til at forordningen træder i kraft den 26. april og skal gælde i en periode på 30 dage.*
- *Vestbalkan og Gibraltar undtages for foranstaltningerne.*
- *Medlemsstaterne anmodes om hurtigt og automatisk at udstede eksporttilladelser til humanitære organisationer, samt at være positivt indstillede overfor ansøgninger om eksport til offentlige myndigheder, der er ansvarlige for at fordele personlige værnemidler eller er på anden vis involveret i bekæmpelsen af COVID-19. Eksporttilladelser af denne type bør kun gives i tilfælde af, at eksportmængden ikke udgør en trussel mod forsyningssikkerheden for værnemidlet på medlemsstatens marked eller andre steder i EU. Derfor skal medlemsstaterne informere Kommissionen, inden man udsteder sådan en type tilladelse. Kommissionen har derefter 48 timer til at give sin holdning til eksportansøgningen.*
- *For at sikre bedre gennemsigtighed er der et nyt rapporteringskrav for medlemsstaterne, som skal indrapportere til Kommissionen for så vidt angår både eksporttilladelser og -afslag.*
- *Forordningen indeholder en revisionsklausul, som giver Kommissionen mulighed for at justere foranstaltningernes levetid eller produktomfang, ud fra hvordan pandemien udvikler sig.*

Det gælder fortsat, at myndighederne skal vurdere de konkrete eksportansøgninger ud fra følgende hensyn:

- Nationale forsyninger, dvs. hvorvidt der er forsyningsknaphed
- Leveringsforpligtelser i henhold til et fælles europæisk udbud
- Indsatser koordineret af den integrerede mekanisme for politisk kriserespons (IPCR), Europa-Kommissionen eller andre EU-institutioner
- Bistand rettet til og behandlet af EU-civilbeskyttelsesmekanismen fra tredjelande eller internationale organisationer
- Støttevirksomheders aktiviteter i udlandet
- Aktiviteter ifm. med Verdenssundhedsorganisationens (WHO's) netværk for indberetning af og indsats over for sygdomsudbrud på verdensplan
- EU's aktiviteter i udlandet, herunder militære operationer, internationale politimissioner og/eller civile internationale fredsbevarende missioner
- Varer til EU's og medlemsstaternes delegationer i udlandet

Efter forordningen skal eksporttilladelsen afgøres inden for en frist, der ikke overstiger 5 arbejdsdage. 1. arbejdsdag regnes som dagen for korrekt modtaget ansøgning, og sagen skal derfor senest afgøres på 5. arbejdsdag.

Det gælder fortsat, at, at udførsler til bl.a. EØS-landene, Grønland og Færøerne ikke er omfattet og virksomhederne skal derfor ikke indhente tilladelse til at eksportere fra EU til disse lande.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Ikke relevant.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Hvis gennemførelsesforordningen vedtages af medlemsstaterne, har den direkte virkning i dansk lov fra den 26. april 2020. Eksportkontrol administreres af Erhvervsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen modtager eksportansøgninger fra virksomhederne, sender ansøgningerne i høring hos relevante myndigheder, og sender afgørelser til ansøgerne.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ikke væsentlige statsfinansielle eller samfundsøkonomiske konsekvenser.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes at være begrænsede, særligt som følge af den midlertidige karakter af ordningen. Forslaget vurderes at kunne medføre negative erhvervsøkonomiske konsekvenser for danske eksportører, der har værnemidler omfattet af forslaget. Indskrænkningen af produktomfanget betyder dog, at danske eksportører er langt mindre eksponerede, end ved den tidligere forordning.

Erhvervsstyrelsen vurderer, at forordningsforslaget medfører administrative konsekvenser for de omfattede virksomheder. De administrative konsekvenser består i, at virksomhederne skal søge om tilladelse for at få lov til at eksportere visse værnemidler ud af EU. De samlede administrative konsekvenser ved ovenstående vurderes at være under 4 mio. kr.

Andre konsekvenser og beskyttelsesniveauet

I denne ekstraordinære situation, er efterspørgslen efter personlige værnemidler steget kraftigt. I Danmark er der i øjeblikket ikke akut mangel på værnemidler, men det kan ikke udelukkes, at der kan opstå forsyningsvanskeligheder – situationen ændrer sig løbende. Gennemførelsesforordningen vurderes derfor overordnet at have positiv betydning for sundhedsbeskyttelsesniveauet i Danmark.

Gennemførelsesforordningen giver danske myndigheder mulighed for at give afslag på konkrete eksportansøgninger på baggrund af national forsyningsknaphed. Det forventes derfor at understøtte den nationale og europæiske beholdning af personlige værnemidler til brug i sundhedsvæsenet og samfund, og derved forbedre det nationale beskyttelsesniveau.

8. Høring

Forslaget har ikke været i høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

I lyset af udbruddet af den epidemiologiske krise forårsaget af coronavirus er efterspørgslen efter personlige værnemidler i EU steget betragteligt. *Der var stor opbakning blandt medlemsstaterne til forordningen 2020/402, som indførte eksportrestriktionerne i en periode på 6 uger.*

Det forventes, at medlemsstaterne fortsat vil være positivt indstillede overfor gennemførelsesforordningen. Pga. den korte frist kendes de konkrete positioner fra andre medlemsstaterne dog ikke.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at de midlertidige eksportrestriktioner på visse personlige værnemidler *forlænges* i lyset af den nuværende sundhedskrise som følge af udbruddet af coronavirussen i Europa. *Der er fortsat forsyningsknaphed på visse personlige værnemidler i EU (der er i øjeblikket ikke akut mangel i Danmark – dette kan dog ændre sig), som er afgørende værnemidler imod spredningen af coronavirussen.*

Regeringen støtter, at forordningen indeholder en revisionsklausul, som giver Kommissionen mulighed for at justere foranstaltningernes levetid eller produktomfang, ud fra hvordan pandemien udvikler sig. Dog arbejder regeringen for, at eksportrestriktioner, som begrænser den fri handel bør være begrundede, proportionale, midlertidige og transparente samt bør ske under iagttagelse af princippet om international solidaritet.

Regeringen støtter endvidere, *at det tilføjes*, at eksportkontrollen *heller ikke omfatter Vestbalkan foruden* bl.a. Grønland og Færøerne. Det sikrer, at der gnidningsfrit og uhindret kan sendes personlige værnemidler til hele Kongeriget Danmark samt de øvrige undtagne lande.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering den 23. marts 2020 *og den 17. april 2020.*